

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 21/11/2011
C(2011) 8659

SG-Greffe (2011) D/20348

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (TÚ SR)

Továrenská 7
810 06 Bratislava
Slovenská republika

Do pozornosti:
pán Ladislav Mikuš
predseda

Fax: +421 2 52 93 20 95

Vážený pán Mikuš,

Vec: Rozhodnutie Komisie vo veci SK/2011/1261: Trh veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov

Pripomienky podľa článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES¹

I. POSTUP

Dňa 21. októbra 2011 bolo prijaté oznámenie slovenského regulačného orgánu, *Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky* (ďalej len „TÚSR“), a nadobudlo účinnosť ten istý deň. Týka sa druhého preskúmania trhu veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov na Slovensku.

Konzultácia na národnej úrovni² sa konala od 14. septembra 2011 do 14. októbra 2011.

Dňa 31. októbra 2011 bola TÚSR zaslaná žiadosť o poskytnutie informácií³ a odpoveď na ňu bola prijatá 4. novembra 2011.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej

---

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby, Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33, zmenená a doplnená smernicou 2009/140/ES (smernica o lepšej právnej regulácii), Ú. v. EÚ L 337, 18.12.2009, s. 37 a nariadením č. 544/2009/ES, Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 12 (rámcová smernica).

² V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

³ V súlade s článkom 5 ods. 2 rámcovej smernice.

len „NRO“), Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (ďalej len „BEREC“) a Komisia predložiť k oznámeným návrhom opatrení pripomienky príslušnému NRO.

II. OPIS NAVRHOVANÉHO OPATRENIA

II.1. Kontext

Analýza trhu veľkoobchodných ukončovacích častí prenajatých okruhov bola prvýkrát oznámená Komisii a posúdená Komisiou v rámci veci SK/2006/0386⁴. TÚSR dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Slovak Telekom“) je podnikom s významným vplyvom na trhu, a uložil jej povinnosť zaviesť súbor povinností. TÚSR navrhol uloženie povinnosti nákladovej orientácie založenej na metóde plne alokovaných historických nákladov, ktoré nemôžu presiahnuť maximálne ceny stanovené v prílohe k odporúčaniu Komisie o poskytovaní prenajatých okruhov v Európskej únii⁵.

II.2. Vymedzenie trhu

TÚSR vo svojom vymedzení trhu zahŕňa prenajaté okruhy poskytované cez metalickú sieť, optickú sieť a sieť s pevnými rádiovými spojmi, ako aj cez ethernetové pripojenia.

TÚSR podľa frekvenčného pásma rozdeľuje relevantný trh do dvoch segmentov: segmentu A (do a vrátane 2 Mbit/s) a segmentu B (nad 2 Mbit/s) vzhľadom na rozdielnu trhovou dynamiku pozorovanú v týchto dvoch segmentoch⁶.

TÚSR považuje trh svojím rozsahom za národný.

II.3. Zistenie významného vplyvu na trhu

Segment A

TÚSR navrhuje určiť Slovak Telekom za podnik s významným vplyvom na základe týchto kritérií: i) trhové podiely⁷ (bez vlastných dodávok) vypočítané podľa počtu okruhov; ii) kontrola infraštruktúry, ktorá nie je ľahko duplikovateľná; iii) vysoké prekážky vstupu na trh⁸; iv) nedostatočná protiváha kúpnej sily; v) úspory z rozsahu,

---

⁴ SG-Greffe (2006) D/202914.

⁵ Odporúčanie Komisie z 29. marca 2005 o poskytovaní prenajatých liniek v Európskej únii – Časť 2 – Cenové aspekty čiastkových veľkoobchodných prenajatých okruhov, Ú. v. EÚ L 83, 1.4.2005, s. 52.

⁶ TÚSR sa domnieva, že segment B rástol, zatiaľ čo segment A relatívne stagnoval. Na strane dopytu bolo možné pozorovať nárast ethernetových služieb. Na strane ponuky sa služby na segmente A poskytujú prevažne cez metalickú sieť, zatiaľ čo vyššie rýchlosti na segmente B sa poskytujú cez optickú sieť a sieť s pevnými rádiovými spojmi.

⁷ Trhový podiel Slovak Telekom v období od roku 2006 do roku 2009 neustále klesal. V roku 2006 dosiahol 62 %, v roku 2007 58,2 %, v roku 2008 51,5 % a v roku 2009 45,7 %. V roku 2010 sa jej trhový podiel zvýšil na 52,6 %. V odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií TÚSR vysvetlil, že k zvýšeniu trhového podielu Slovak Telekom v roku 2010 došlo v dôsledku skutočnosti, že hoci sa počet ukončovacích častí prenajatých okruhov kumulatívne znížil o 28 %, podiel Slovak Telekom klesol len o 17 %. GTS Slovakia je operátorom s druhým najväčším trhovým podielom v rokoch 2007 (13,1 %) až 2010 (18,7 %). Trhové podiely ostatných operátorov v roku 2010 nepresiahli 7 %. TÚSR sa domnieva, že celkové znižovanie počtu prenajatých okruhov na segmente A bude pokračovať aj naďalej.

⁸ TÚSR sa domnieva, že vysoké prekážky vstupu sú výsledkom: i) vysokých nákladov na výstavbu infraštruktúry a ii) času potrebného na tento účel. TÚSR navyše z hľadiska návratnosti investícií

ktoré využíva len Slovak Telekom, a vi) súčasný stav hospodárskej súťaže. Slovak Telekom nepredal žiadne ukončovacie časti prenajatých okruhov na základe referenčnej ponuky⁹.

Segment B

TÚSR sa domnieva, že na segmente B existuje účinná hospodárska súťaž, a preto zastáva názor, že žiadny z operátorov nemá postavenie podniku s významným vplyvom. Toto zistenie sa opiera o analýzu: i) trhových podielov¹⁰ (bez vlastných dodávok) vypočítaných podľa počtu prenajatých okruhov; ii) rozptýleného vlastníctva infraštruktúry optických sietí a sietí s pevnými rádiovými spojmi, v dôsledku čoho neexistuje žiadna konkurenčná výhoda jediného operátora; iii) nižších prekážok vstupu na trh¹¹; iv) nedostatočnej protiváhy kúpnej sily; v) žiadnych úspor z rozsahu jediného operátora a vi) súčasného stavu hospodárskej súťaže.

II.4. Regulačné nápravné opatrenia

Segment A

TÚSR navrhuje zachovať povinnosti týkajúce sa:

- i) transparentnosti¹²;
- ii) nediskriminácie;
- iii) vedenia oddeleného účtovníctva vrátane návrhu oddeleného účtovníctva nákladov a príjmov v prípade kolokácie;
- iv) prístupu a
- v) nákladovej orientácie a kontroly cien vrátane ich rozšírenia na kolokáciu.

TÚSR vo svojej odpovedi na žiadosť o poskytnutie informácií uviedol, že pripravuje metodiku dlhodobých priemerných prírastkových nákladov na tvorbu cien kolokácie a v

---

nepovažuje investície do infraštruktúry metalických sietí za ekonomicky uskutočniteľné.

⁹ TÚSR konštatoval, že neexistuje žiadny dopyt po referenčnej ponuke. Referenčná ponuka bola prvýkrát zverejnená vo februári 2007 a tri razy bola zmenená a doplnená: v novembri 2010, januári 2011 a septembri 2011. Kolokácia sa do referenčnej ponuky zahrnula až v januári 2011. Pravidelné platby za používanie prenajatých okruhov na základe referenčnej ponuky klesali takto: v prípade 64 kbit/s: z 35,48 EUR vo februári 2007 na 35,00 EUR v septembri 2011; v prípade 128 kbit/s: z 54,03 EUR vo februári 2007 na 35,00 EUR v septembri 2011; v prípade 256 kbit/s: zo 70,60 EUR vo februári 2007 na 35,00 EUR v septembri 2011; v prípade 512 kbit/s: z 88,16 EUR vo februári 2007 na 46,00 EUR v septembri 2011; v prípade 1 024 kbit/s: zo 105,72 EUR vo februári 2007 na 56,00 EUR v septembri 2011. V rovnakom období sa takisto znížili alebo úplne zrušili relatívne jednorazové platby.

¹⁰ Trhový podiel Slovak Telekom v období od roku 2006 do roku 2010 neustále klesal. V roku 2006 dosiahol 49,4 %, v roku 2007 40,3 %, v roku 2008 27 %, v roku 2009 28,3 % a v roku 2010 17,7 %. V roku 2010 bola spoločnosť GTS Slovakia s podielom vo výške 17,7 % (18,3 % v roku 2009) spoločnosťou s najväčším trhovým podielom. Spoločnosťou s tretím najväčším trhovým podielom vo výške 12,8 % bola v roku 2010 spoločnosť Invitel, ktorej trhový podiel v roku 2009 dosahoval 18,1 %. Trhové podiely Energotel a Last Mile predstavovali v roku 2009 a 2010 7 % a 11 %. Zvyšok trhových podielov (35 % v roku 2010 a 17,7 % v roku 2009) vlastnili iní, menší poskytovatelia.

¹¹ Prekážky vstupu sa znižujú v dôsledku: i) poskytovania služieb na *ad hoc* základe a ii) cenovej štruktúry, ktorá vedie k vyššej návratnosti investícií než v prípade poskytovania služieb na segmente A.

¹² Vráťane povinnosti zverejniť referenčnú ponuku.

spolupráci s poradenskou spoločnosťou metodiku plne alokovaných historických nákladov na tvorbu cien prístupu. TÚSR plánuje oznámiť Komisii tieto dve metodiky začiatkom budúceho roka.

Segment B

TÚSR navrhuje zrušiť existujúce regulačné povinnosti jeden mesiac po prijatí konečného opatrenia.

III. PRIPOMIENKY

Komisia má na základe predloženého oznámenia a ďalších informácií, ktoré poskytol TÚSR, tieto pripomienky¹³:

Plánované zachovanie existujúcej metodiky na kontrolu cien

Komisia uvádza, že TÚSR spolu s trhovou analýzou neoznámil nápravné opatrenie na kontrolu cien na segmente A. Objasnil však, že pri plánovanej metodike zamýšľa vychádzať z plne alokovaných historických nákladov v prípade prístupu a vypracovať model dlhodobých priemerných prírastkových nákladov v prípade kolokácie.

Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek stanovisko Komisie po oznámení týchto metodík, Komisia upozorňuje, že v súlade s článkom 16 ods. 4 rámcovej smernice by národné regulačné orgány mali na základe trhovej analýzy uložiť operátorovi, ktorý je podnikom s významným vplyvom, zodpovedajúce regulačné povinnosti. Navyše v súlade s článkom 8 ods. 4 prístupovej smernice¹⁴ musia všetky uložené regulačné povinnosti vychádzať z povahy zisteného problému a musia byť primerané a oprávnené vzhľadom na ciele stanovené v článku 8 rámcovej smernice.

V tejto súvislosti Komisia uvádza, že neexistuje žiadny dopyt po súčasnej referenčnej ponuke spoločnosti Slovak Telekom, ktorá je z hľadiska prístupu už založená na metodike plne alokovaných historických nákladov. Komisia preto vyzýva TÚSR, aby náležite zdôvodnil používanie tejto metodiky vo svojom konečnom opatrení vzhľadom na uvedené ciele rámca.

V tomto kontexte by mal TÚSR ďalej vysvetliť, i) prečo sa domnieva, že zrevidovaná metodika plne alokovaných historických nákladov môže predstavovať riešenie absencie dopytu po súčasnej referenčnej ponuke, ii) prečo konkurenti považujú neregulované balíky produktov prenajatých okruhov za výhodnejšie, iii) akým spôsobom TÚSR zohľadnil dopyt po komerčných produktoch prenajatých okruhov na účely formulácie v súčasnosti navrhovaných nápravných opatrení a iv) aké sú dôsledky na posúdenie obmedzení hospodárskej súťaže a zisťovanie významného vplyvu na trhu.

Na základe článku 7 ods. 7 rámcovej smernice TÚSR v čo najväčšej miere zohľadní pripomienky ostatných národných regulačných orgánov, BEREC a Komisie a môže

---

¹³ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

¹⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a pridružených prostriedkov, Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 7 (prístupová smernica).

prijat' výsledný návrh opatrení a ak tak učiní, musí o tom informovať Komisiu.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹⁵ uverejní tento dokument na svojej webovej stránke. Komisia nepovažuje tu uvedené informácie za dôverné. Do troch pracovných dní po doručení je možné v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹⁶ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť¹⁷. Každá takáto žiadosť by mala byť odôvodnená.

S úctou
za Komisiu
Robert Madelin
generálny riaditeľ

---

¹⁵ Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby, Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23.

¹⁶ Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred koncom tohto trojdňového obdobia.

¹⁷ Žiadosť môžete zaslať buď elektronickou poštou na adresu: INFSO-COMP-ARTICLE7@ec.europa.eu alebo faxom na číslo: +32 2 298 87 82.